

Het verhaal van Esseghem (12) *Rik Coolsaet*

Het merkwaardigste gebouw van Esseghem

Ooit stond er een hoefetje. Dat was waarschijnlijk al enige tijd verdwenen toen architect René Ajoux in 1932 de plannen tekende voor een imposant appartementsgebouw in de Leopold I-straat, vlak naast het Grotteke, een drukbezocht bedevaartsoord op de grens van Jette en Laken. De gevel en het interieur ademen art deco. Op het gelijkvloers opent de eigenaar Au Grand Monarque, een 'laiterie-brasserie' of 'koffiehuis', met feestzaal en een diepe tuin. Al snel wordt het eenvoudige etiket ingeruild voor het deftiger klinkende 'Café-Restaurant' en, nog later, 'Taverne-Restaurant'.

Wie er binnenstapt, waant zich in een film, zo herinnert een buurjongen zich. De feestzaal wordt een trefpunt voor verenigingen allerhande: Liberale Jonge Wachten, de Verenigde Handelaars van Jette, de Vriendenkring van Onderofficieren. In het café zelf vinden artiesten en schaakspelers elkaar. Zelfs René Magritte schuift er aan, hij woont om de hoek — al zou hij, naar verluidt, niet zo'n hele goede schaker zijn.

Na de oorlog beleeft Au Grand Monarque zijn glorietijd. Er zijn zomerfeesten, recepties, filmavonden en huwelijksfeesten, en zelfs een kampioenschap voor politie- en waakhonden. Tien jaar lang organiseert de Jetse afdeling van de Belgische Socialistische Partij er om de twee weken druk bijgewoonde zondagochtendconferenties. Tijdens de Koningskwestie komt zelfs Paul-Henri Spaak er oproepen om 'Nee' te zeggen tegen de terugkeer van Leopold III.

In de tweede helft van de jaren zestig zet het verval in. Er worden nog wel kamers verhuurd, met of zonder volpension, maar het tuinmeubilair verdwijnt. Begin jaren zeventig gaan de deuren dicht. Het ooit prestigieuze gelijkvloers en de tuin verworden tot een rommelige opslagplaats van een brocanteur. Het gebouw raakt in verval.

In 1999 koopt de gemeente Jette het pand aan. Een grondige renovatie volgt, waarbij de kenmerkende art-decogevel behouden blijft, maar het interieur volledig wordt vernieuwd. Op het gelijkvloers komt er een gemeentelijke kinderkribbe, La Ribambelle, met in de tuin een muurschilderij door de Jetse striptekenaar Jean Roba, geestelijk vader van Bollie en Billie.

Ca. 1935

2026

(Met dank aan de jeugdherinneringen van George De Decker en André Liefferinckx, die ons deze week helaas ontvallen is. Foto's Erfgoedbank Jette & André De Gand)